

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 584/2023-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti trestnému rozkazu Okresného súdu Trenčín č. k. 2 T 127/2020-166 z 22. decembra 2020 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Tdo 22/2023 z 29. marca 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia čl. 47 ods. 2, 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenia čl. 38 ods. 2 a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), porušenia čl. 8 a čl. 10 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a v nadväznosti na to žiada preskúmať postup súdov konajúcich v jeho trestnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 2 T 127/2020. V tejto súvislosti sťažovateľ ústavnému súdu predložil trestný rozkaz okresného súdu č. k. 2 T 127/2020-166 z 22. decembra 2020 (ďalej aj „trestný rozkaz“), uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Tdo 22/2023 z 29. marca 2023 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“) a uznesenie okresného súdu č. k. 6 Nt 139/2021-44 z 8. apríla 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 47/2022-52 z 25. októbra 2022.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti a predovšetkým z obsahu sťažovateľom priložených rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že sťažovateľ bol trestným rozkazom okresného súdu č. k. 2 T 127/2020-166 z 22. decembra 2020 uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom

v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na dva roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 16. januára 2021, pričom relevantnou okolnosťou podmieňujúcou nadobudnutie právoplatnosti bolo nepodanie odporu sťažovateľom proti nemu. Naopak, sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti tvrdí, že odpor podal a že trestný rozkaz mu nebol riadne doručený, keď bol prostredníctvom poštového podniku doručený jeho otcovi, a nie jemu ako obžalovanému. Sťažovateľ vzdoroval trestnému rozkazu podaním dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktoré najvyšší súd uznesením č. k. 3 Tdo 22/2023 z 29. marca 2023 podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

3. Okresný súd svojím uznesením č. k. 6 Nt 139/2021-44 z 8. apríla 2022 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3 Tos 47/2022-52 z 25. októbra 2022 postupom podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol sťažovateľom podaný návrh na obnovu konania v trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 2 T 127/2020.

4. Z nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 452/2021-47 zo 17. marca 2022 vyplýva, že sťažovateľ je v konaní vedenom Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Trenčíne pod ČVS: KRP-35/1-VYS-TN-2021 trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c), e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a iné. Uznesením okresného súdu č. k. 2Tp/24/2021 zo 17. apríla 2021 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3Tpo/33/2021 z 12. mája 2021 bol v tejto trestnej veci vzatý do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzba začala plynúť 14. apríla 2021.

5. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva jeho snaha docieľiť (už aj predošlými podaniami) revíziu jeho trestnej veci, ktorá bola právoplatne ukončená trestným rozkazom okresného súdu č. k. 2 T 127/2020-166 z 22. decembra 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. januára 2021 v dôsledku nepodania odporu sťažovateľom. Sťažovateľ v rámci svojej argumentácie odôvodňoval svoj postup, ktorým odpor proti predmetnému trestnému rozkazu nepodal v zákonnej lehote (i) konštatovaním/skutkovým záverom o tom, že trestný rozkaz neprevzal on, ale jeho otec, ktorý poštovú zásielku založil a oboznámil ho s ňou až v čase, keď už uplynula lehota na podanie odporu, a (ii) čestným prehlásením svojho otca o prevzatí úradnej zásielky. Sťažovateľ sa aj prostredníctvom podanej ústavnej sťažnosti snaží docieľiť prehodnotenie správnosti namietaného postupu okresného súdu vrátane ďalších nadväzujúcich konaní o podaniach sťažovateľa po meritórnom ukončení svojej trestnej veci trestným rozkazom, čo formuluje tak, že „*sa snažím len o jediné, vec riadne prejednať súdom, čomu mi je systematicky bránené.*“. V tejto súvislosti zvýraznil, že „*som nebol na žiadnom pojednávaní vypočutý súdom a nemal som možnosti sa pred súdom hájiť, vyjadriť k dôkazom a navrhnúť dokazovanie.*“. Sťažovateľ nechápe, „*prečo súdy nehládajú cestu ako pojednávanie vykonať, ale bránia sa prejednaniu veci.*“, keďže „*nežiadam oslobodenie bez prejednania veci, nežiadam druhý pokus na súd, lebo prvá verzia nevyšla.*“. Sťažovateľ trvá na tom, že odpor proti trestnému rozkazu podal, pričom okresný súd aj požiadal o odpustenie zmeškania zákonnej lehoty na jeho podanie, kde vo svojej žiadosti vysvetlil okolnosti doručovania. Okresný súd žiadosť o odpustenie zmeškania zákonnej lehoty neakceptoval,

pričom sťažovateľ považuje za deň doručenia predmetného trestného rozkazu 5. december 2022, proti trestnému rozkazu teda podal včas odpor, o ktorom nebolo dosiaľ rozhodnuté, resp. neboli rešpektované jeho účinky. Sťažovateľ v závere uzatvára, že súdy neakceptovaním žiadosti o odpustenie zmeškania zákonnej lehoty a neumožnením riadneho prerokovania jeho trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 2 T 127/2020 „*neposkytli mojej osobe žiadnu ochranu voči porušeniu môjho základného práva byť vypočutý súdom v konaní, vec prejednať verejne, neumožnili mi vyjadriť sa ku dôkazom a nedali mi možnosť mať obhajcu pred súdom v rozhodovaní o veci. Neposkytli mi čas na prípravu obhajoby, lebo súd 1. stupňa nič nevykonal verejne a v súlade s Ústavou aj napriek môjmu dožadovaniu.*“. V závere sťažovateľ ešte poukázal na dôsledok, ktorý je, resp. môže byť vyvolaný v súvislosti s predmetnou trestnou vecou spáchaním trestného činu v súdom (v trestnom rozkaze) určenej skúšobnej dobe, a to že „*podmienenečný trest 2T/127/2020 nemôže byť platný, nemohol byť platný v čase keď som vykonal tr. čin pre ktorý som v ÚVTOS a tak som nemohol neobstáť v skúšobnej dobe, ktorá neplynie v súlade so zákonom.*“.

6. V podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ nastolil viaceré požiadavky súvisiace s jej prejednaním, a to (i) prijať návrh na konanie, (ii) ustanoviť právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom, (iii) právneho zástupcu ustanoviť z Prešovského kraja, (iv) pozastaviť účinnosť uloženého podmienenečného trestu odňatia slobody z trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 2 T 127/2020, (v) zrušiť trestný rozkaz okresného súdu č. k. 2 T 127/2020-166 z 22. decembra 2020 a nariadiť prejednanie veci a (vi) rozhodnúť o tom, že deň právoplatnosti trestného rozkazu okresného súdu č. k. 2 T 127/2020-166 z 22. decembra 2020 je 5. december 2022, a nie 16. január 2021.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je jeho snaha docieľiť revíziu a opätovné procesné otvorenie jeho trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 127/2020, ktorá bola právoplatne skončená trestným rozkazom okresného súdu č. k. 2 T 127/2020-166 z 22. decembra 2020, ktorý podľa konajúcich súdov nadobudol právoplatnosť 16. januára 2021, keď sťažovateľ proti nemu nepodal odpor. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že posledným rozhodnutím v jeho trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 2 T 127/2020 bolo uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Tdo 22/2023 z 29. marca 2023, ktorým bolo sťažovateľom podané dovolanie z dôvodu zásadného porušenia práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku. Z ďalšieho obsahu ústavnej sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľ sa snaží aj prostredníctvom revízie právnych záverov najvyššieho súdu docieľiť revíziu postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 127/2020, a to čo sa týka okolností, za ktorých nadobudol právoplatnosť trestný rozkaz v tejto veci, preto ústavný súd obsahovo považoval aj uznesenie najvyššieho súdu za napadnuté ústavnou sťažnosťou. V popísanej súvislosti argumentácia sťažovateľa (v jej zmysluplnom selektívnom vyjadrení) smeruje k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej sekundárnym derivátom (v prípade vyslovenia jeho porušenia) je aj porušenie ním označeného základného práva na verejné prerokovanie veci a práva vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho rovnakého vyjadrenia aj v čl. 38 ods. 2 listiny. Sťažovateľ mechanicky označil aj iné ustanovenia uvedené v bode 1 tohto odôvodnenia, ako

je ústavná úprava práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov súdneho konania, ktoré nemohli byť v reáliách konania porušené alebo ak áno, tak len v súvislosti, resp. v dôsledku porušenia základného práva na súdnu ochranu. Sťažovateľ nepriamo používa ako súčasť svojej argumentácie uznesenia okresného súdu č. k. 6 Nt 139/2021-44 z 8. apríla 2022 a krajského súdu č. k. 3 Tos 47/2022-52 z 25. októbra 2022 týkajúce sa obnovy konania (s negatívnym výsledkom pre sťažovateľa), a teda nevyvolávajúce jeho odsúdenie v predmetnej veci, ktoré teda ústavný súd vzhľadom na argumentačný podklad ústavnej sťažnosti nepovažoval za predmet svojho prieskumu (bez ohľadu na to, že by išlo o oneskorené podanie ústavnej sťažnosti s konzekvenciou jej obligatórneho odmietnutia z tohto dôvodu). To, čo je uvedené v predchádzajúcej vete, sa týka aj zamietnutia žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu, pričom na vecný aspekt tejto procesnej okolnosti dáva dostatočnú odpoveď uznesenie najvyššieho súdu (bod 20 tohto odôvodnenia). Ústavný súd mohol sťažnostné námietky spoľahlivo preskúmať napriek nedostatku právneho zastúpenia sťažovateľa, pričom odstránenie označeného deficitu by výsledné rozhodnutie ústavného súdu nemohlo vzhľadom práve na obsah uplatnených námietok zmeniť (na tento záver nadväzuje časť III tohto odôvodnenia).

II.1. Podmienky konania pred ústavným súdom:

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa § 40 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie sa ústavnému súdu podáva písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

14. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto

rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

II.2. Všeobecné judikatúrne východiská:

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd je teda povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07). Posúdenie veci všeobecným súdom sa teda môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu aj v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

17. Taktiež podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu (Hadjianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33). Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený v rámci okolností prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené námietky (Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce (rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku č. 2 z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84).

II.3. Posúdenie veci:

18. Primárne sa ústavný súd zamerlal na prieskum uznesenia najvyššieho súdu č. k. 3 Tdo 22/2023 z 29. marca 2023, ktorým bolo odmietnuté sťažovateľom podané dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako podané neoprávnenou osobou podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku. Najvyšší súd svoj právny názor odôvodnil poukazom na § 372 ods. 1 Trestného poriadku tým, že „*oprávnené osoby, okrem ministra spravodlivosti (t. j. aj obvinení) môžu podať dovolanie len vtedy, ak v pôvodnom konaní využili zákonné právo podať proti*

rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie je prípustné, riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté, dovolací súd upriamuje pozornosť na rozhodnutie (R) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 8/2011, z ktorého vyplýva, že podanie odporu obvineným proti trestnému rozkazu nemožno považovať za riadny opravný prostriedok, ktorého uplatnenie je požadované ustanovením § 372 Tr. por. o podmienkach dovolania. Odpor proti trestnému rozkazu nevyvoláva prieskumné konanie odvolacím súdom ohľadom rozhodnutia, proti ktorému smeruje, ale je len procesným úkonom, ktorým strana v súdnom konaní odmieta skrátenú formu tohto konania (trestný rozkaz vydaný súdom) a ktorý v nadväznosti na to zakladá povinnosť súdu prerokovať vec na hlavnom pojednávaní tak, ako je to ustanovené v § 355 ods. 3 Tr. por.“. Za takejto procesnej situácie „dovolanie proti trestnému rozkazu síce je prípustné, avšak jedinou oprávnenou osobou na jeho podanie je minister spravodlivosti Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené tak podanie dovolania obvineným proti trestnému rozkazu je nevyhnutné posúdiť ako dovolanie podané neoprávnenou osobou.“.

19. Tento právny názor najvyšší súd podporil aj vlastnou úvahou, podľa ktorej „obvineným nastolená verzia, podporovaná aj predloženým čestným vyhlásením jeho otca, nijako logicky nevysvetľuje z akého dôvodu sa obvinený písomne ohradil voči nedoručeniu dotknutého trestného rozkazu až písomnosťou doručenou súdu I. stupňa 4. apríla 2022, keď k samotnému prevzatiu trestného rozkazu malo dôjsť už 7. januára 2021, t. j. prečo procesnú obranu proti trestnému rozkazu nastolil až po takmer roku a troch mesiacoch napriek tomu, že podľa obsahu čestného vyhlásenia jeho otca, súdnu zásielku jeho otec otvoril v prítomnosti obvineného len asi 3 týždne po tom, čo j u za svoj ho syna prevzal (čomu by časovo zodpovedal koniec januára 2021). V prípade, že by aj nastal takýto možný omyl pri doručovaní zásielky do vlastných rúk poštovým doručovateľom, logickým je záver o tom, že obvinený by sa proti trestnému rozkazu a spôsobu jeho doručenia bránil bezodkladne po zistení takejto chyby v doručovaní, čo by v procesnom zmysle mohlo byť aj vecným argumentom pre prípadnú úspešnú žiadosť o navrátenie lehoty na podanie odporu adresovanú súdu. Takúto žiadosť - pri pripustení možnosti, že by tvrdenia obvineného a jeho otca mohli byť pravdivé - však bolo treba podať do troch dní od odpadnutia prekážky, t. j. do troch dní odkedy mal obvinený spoločne s otcom otvoriť súdnu zásielku s trestným rozkazom (viď § 64 Trestného poriadku). K ničomu takému však zo strany obvineného nedošlo.“.

20. Po preskúmaní podstaty odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci a sťažovateľovi vyčerpávajúco (a ústavne udržateľne) vysvetlil, prečo je neoprávnenou osobou na podanie dovolania (bod 18 tohto odôvodnenia). Najvyšší súd sa popri citovanej primárnej argumentácii vysporiadal aj s námietkami sťažovateľa o riadnom nedoručení trestného rozkazu, ktoré (nad rámec záverov uvedených v predchádzajúcom bode) založil aj na zistení viditeľného nesúhlasu podpisov otca sťažovateľa na poštovej doručenke (ktorú mal za sťažovateľa mylne prevziať) a jeho čestnom prehlásení, okrem toho a bez ohľadu na to vysvetlil podstatnou a rozhodujúcou vecnou úvahou (prezentovanou v bode 19 tohto odôvodnenia) neopodstatnenosť námietky riadneho doručenia, a to jeho rozporovaním sťažovateľom až po značnom časovom odstupe a (z procesného hľadiska) napriek uplynutiu zákonnej lehoty podľa § 64 Trestného poriadku (treba dodať, že z toho vyplýva nemožnosť vyhovieť neskoršej žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty ako súčasť zvolenej taktiky eliminujúcej prvotnú procesnú pasivitu sťažovateľa). V súhrne teda úvahám najvyššieho súdu nie je čo vytknúť a ústavný súd ich považuje za logické, bez vnútorných rozporov, legitímne, právne

akceptovateľné, a preto ústavne konformné, v dôsledku čoho nezistil príčinnú súvislosť so sťažovateľom namietaným (vychádzajúc z obsahu sťažovateľovho podania) porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čo zakladá dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy ako zjavne neopodstatnenú, nemohlo sekundárne dôjsť k porušeniu ani sťažovateľom označeného základného práva na verejné prerokovanie veci a práva vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho rovnakého vyjadrenia aj v čl. 38 ods. 2 listiny (primerane sa tento záver týka aj ostatných sťažovateľom označených práv – pozri bod 7 tohto odôvodnenia). Aj túto časť sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti teda ústavný súd odmieta pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. V nadväznosti a vecnej podmienenosti na závery uvedené v predchádzajúcom bode (dominantne nepodanie odporu proti trestnému rozkazu v zákonom ustanovenej lehote, resp. falzifikácia včasného podania odporu) ústavný súd vo vzťahu k trestnému rozkazu okresného súdu č. k. 2 T 127/2020-166 z 22. decembra 2020 konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je podaná „*prima facie*“ zjavne po uplynutí zákonnej lehoty vyplývajúcej z § 124 zákona o ústavnom súde. Jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v predmetnej lehote, ktorej nedodržanie je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014, III. ÚS 175/2020, IV. ÚS 460/2023), preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej oneskoreného podania (s poznámkou, že ústavnú sťažnosť nemožno spojiť so skorším podaním na inom orgáne, ako je súd rozhodujúci o obnove konania, ako to v ústavnej sťažnosti naznačuje sťažovateľ). Kumulatívne je zároveň prítomný dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti v tejto jej časti pre neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d), § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keď nepodanie odporu diskvalifikuje sťažovateľa z možnosti ďalšieho prieskumu nielen v trestnom konaní, ale aj v konaní o ústavnej sťažnosti (subsidiarita reťazca právomoci kompetenčne zainteresovaných orgánov, v konečnom dôsledku právomoci ústavného súdu).

III.

Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

22. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

23. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

24. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadosťiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

25. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom jej rozsahu z dôvodov uvedených v predchádzajúcom obsahu tohto odôvodnenia nie je splnená druhá podmienka na postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to že v právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a sťažovateľovmu návrhu na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel. Tým je zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I tohto uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu